

Felhívás az olasz ifjúsághoz

Róma. Az olasz fascista ifjúsági szervezet helyettes főparancsnoka lelkes felhívást intézett az ifjúsághoz abból az alkalomból, hogy a legutóbbi időben az ifjúság soraiból tömegesen jelentkeznek katonai szolgálatra. A felhívás szerint Olaszország ifjúsága felismerte, hogy a cselekvés a mai idők kora és megmutatta, hogy felelősségteljesen parancsát követi. Az ifjúság a legerősebb fal, amely az ellenség útját eltorlaszolja.

A Vatikán semlegesége és sérthetetlenége

Róma. Vatikáni körök kijelentése szerint a Vatikán-állam kénytelen korlátozni tevékenységét annak következtében, hogy a háború közelebb került területéhez. Hangsúlyozzák, hogy a lateráni szerződés 24. cikkelye értelmében a Vatikán-város területére mindig és mindenkor semlegesnek és sérthetetlennek tekintendő. Reámutatnak ugyanakkor arra, hogy Olaszország a lateráni szerződés 12. pontja alapján a hadiállapot ellenére is megengedte Angliával és az Egyesült Államokkal a postaforgalmat a Vatikán-állam és a hadviselő között. Az

Amerika egyes körei

az örök város bombázását

Buenos-Aires. (DNB). „Női látvány”-nak nevezi a Buenos-Airesben angol nyelven megjelenő *Herald* című lap, Róma képét az amerikai bombázások után. Magában az Egyesült Államokban is egyes körök az „örök város” bombázását valóságos *szentségtörésnek* minősítik, jelenti a *Nacion* című argentin újság Washingtonból.

Sajnátkozásának ad kifejezést a *Pueblo* című újság is. Az egész katolikus világ biztosra vette — írja a lap — hogy az ezereves várost történelmi és vallási emlékművei miatt megkímélik. A szövetségesek a haditerveiket nem alkották meg úgy, amint azt a Róma iránti természetesen tisztelt megkövetelése. A *Cabildo* című lap megállapítja, hogy mindenki érezte a római dómot ért tragikus csapást és most a védelem nélküli Rómát is bombák érték, pedig a San Lorenzo bazilika bizonyára nem katonai célpont. A lap megállapítja, hogy *kár, hogy a háborút egészen Rómáig vitették*, amely nem csupán olasz város, hanem egyben a nyugati civilizáció forrása is.

Buenos Aires. (DNB). Minden argentin újság első oldalán közli a pápa legutóbbi nyilatkozatát Róma bombázásával kapcsolatban. Argentína több hivatalos szervezete táviratilag fejezte ki együttérzését a római egyháznak.

A Vatikán a bombakárosultakért

Róma. A Szent Péter székesegyház előtti nagy téren minden délelőtt százezrekre gyülekezik Róma azon városrészeinek lakossága, amely a július 19-iki légitámadás következtében súlyos károkat szenvedett és részben hajléktalan lett. Ezeket az embereket részben a Vatikán-városhoz tartozó iskolaépületekben helyezik el. Minden délelőtt a Szent Péter bazilika előtti téren a pápa ebédutalványait osztják ki az igényesek között.

A gyermekek eltávolítása a veszélyeztetett vidékekről

Róma. A légi támadások által veszélyeztetett vidékekről eltávolították az olasz gyermekeket, 100.000 gyermeket nyári ifjúsági táborokban helyeztek el és ezek szeptember közepéig maradnak ott, 90.000 gyermeket ezenkívül Olaszország különböző helyein napközi gyermekotthonokban helyeztek el.

Robbanó tárgyakat dobtak bolgár területre

Szófia. A bolgár vezérkar közlése szerint biztos adatok vannak arról, hogy az ellenség legutóbbi átrepülésekor különféle robbanóeszközöket dobtak a játékokat, töltőollakat, noteszeket, pipkákat, cukorkás dobozokat és egyéb kedveltebb dolgokat. Eddig két szerencsétlenség történt ezekkel kapcsolatban. Az egyik Kiszelica fajuban, ahol Szamenov Kiril 17 éves fiú újait le-

olasz királyság területén a legutóbb is átengedték a szentszéki angoiszás diplomát és Spelmann newyorki érseket is.

A pápa magatartása egy újabb római légiriadó esetében

Milano. (DNB). XII. Pius pápa, mint ismeretes, kifejezésre juttatta azt a szándékát, hogy Róma bombázásának megismétlődése esetén kiköltözik a Vatikánból és Róma belsejében száll meg. A milánói *Stampa* című lap ezzel kapcsolatosan a La Corrispondenza katolikus hírszolgálati iroda jelentésére hivatkozva azt írja, a Szentatyának elhatározott szándéka, hogy meg sem várva a légiriadó befejezését, azonnal Rómába megy, mielőtt újabb légitámadás éri az örök várost.

Róma bombázásának eddigi 717 halottja van

Róma. (DNB). A július 19-én Róma ellen intézett légitámadás polgári áldozatainak száma a legújabb hivatalos közlés szerint 717 halottra emelkedett. A sebesültek száma 1.599.

Amerika egyes körei szentségtörésnek minősítik

lépte a felrobbant tetszetős kivitelű cukorkásdoboz. A másik baleset a Novoszelesi falu mellett lévő erdőben, Szófia környékén történt. Itt Vutov Gero 14 éves fiú mindkét kezéről leszakította az ujjakat és az arcát is megsebesítette a robbanás, midőn a fiú az általa rajált csavaros töltőtollat ki akarta nyitni.

A vezérkar felhívta a közönséget, hogy elszórt tárgyak találásakor ne nyuljon azokhoz, hanem azonnal értesítse a leletről a legközelebbi katonai hatóságot.

Hét nap után robbant egy bomba Torinóban

Róma. A legutóbbi torinói ellenséges repülőgéptámadás alkalmával olyan bombát is ledobtak, amely csak hét nap után robbant. A bomba megölt egy

A politikai arcvonal

A bolgár nemzetgyűlés elfogadta a nemzetvédelmi törvény módosítását — Filoff kiméltlen harcot hirdet a terroristák ellen

Szófia. (DNB). A Szobranje elfogadta a nemzetvédelmi törvény módosítására vonatkozóan benyújtott törvényjavaslatot.

Szófia. (DNB). Filoff bolgár miniszterelnök tegnap a Szobranjja ülésén felszólalt és élesen elítélte a terroristák tevékenységét. Kijelentette, hogy a kormány könyörtelenül eljár a terroristák ellen.

Ki felelős Róma bombázásáért?

Lisszabon. (Rador). A Nemzetközi Sajtótudósító jelenti Londonból, hogy a katolikus körök méltatlankodása következtében befolyásos angol és északamerikai politikai körök között

A brit kormány szóvivője ellenzi az Atlanti Charta szövegének „népies” kiadását

Amszterdam. (Rador). A német távirati iroda, a DNB munkatársa jelenti:

A brit hírközvetítő szolgálat közlése szerint Cranborne, az angol kormány szóvivője az alsóházban csütörtökön visszatámasztotta azt a javaslatot, melyben az Atlanti Charta szövegének magyarázatokkal ellátott, népies kiadását és az egyes országokban való terjesztését indítványozták. Cranborne ezt az állásfoglalását azzal indokolta, hogy egy ily kiadvány megjelentetése „nagy nehézségekkel” járna, mert az atlantióceáni megállapodás többoldalúvá vált.

Stockholm. (DNB). A Social-Democraten című svéd lap londoni jelentése szerint az angol alsóházban kérdést intéztek a kormányhoz, vajjon az Atlanti Charta a szövetségeseket gátolja-e abban, hogy a háború után, a béke biztosításának érdekében más nemzetek bizonyos hadászati szempontból fontos területeit megtarthassák. Churchill nevében Attlee válaszolt a kérdésre és kijelentette, hogy a londoni

A nép művészete

A nép értéke a népi művészet felfedezése révén vált nyilvánvalóvá. Évszázadokon keresztül abban a téves hitben élünk, hogy az iskolai műveltség teremtette magas kulturánk az igazi kultúra, s vagy tudomást sem akartunk venni a primitív népi kultúráról, vagy pedig szánakozó fölényvel lemosolyogtuk azt.

Nagyon súlyos belső megrázkodtasokra volt szükségünk ahhoz, hogy észrevegyük iskolai magas kulturánk számos kifejeződésének belső tartalmatlanságát, ürességét, és magyartatlanságát. Rendesen idegen mintákhoz igazodtunk s idegen formákat igyekeztünk kínos erőfeszítésekkel magyaros cífrázatokkal ellátni s ezáltal valahogyan meghonosítani.

Ezt a tartalmatlanságot, gyökérlenséget, külső „magasságot” érezte meg művészetünk, amikor végre oda fordult, ahol belső értéket és tartalmat is nyerhetett: a néphez. A Wiganok, Kósok, Bartókok, Kodályok, ráébredtek arra, hogy az igazi kultúrát nem idegenből kell behozni, hanem önmagunkból kell kitermelni, csak így válik igazi sajátos kulturává. Nem a nyugati nemzetek kísérletezéseit kell esetenül másolni, hanem egyszerűen le kell nézni a néphez s ott, az addig mellőzött népi kultúrában megtaláljuk lényegesen a faji sajátosságot, az igazi magyar lelkiség-kifejezést.

Mert a népben is megvan a művészi lélek és teremtői adottság. Iskoláztatásának hiánya miatt nem ismerkedhetik meg nemzetközi stíluskísérlete-

ezredet és két katonát, akik éppen ártalmatlanná akarták tenni.

600 hadosztályt vetett harcba a Szovjet

Berlin. Német katonai körök szerint a Szovjet a keleti harcra felfegyverzett 600 hadosztályal vesz részt, — írják a német lapok.

A nép művészete

zésekkel, hanem egyszerűen egy teremtő műalkotással, ahogy tudja, jobban mondva: ahogy veleszületett, őszintén készíti. És mivel a nép mindig önmagát adja, természetes, hogy a faji jelleg és érték benne gyökörökkel fel. Ittába mindenféle stílus és irány, ezérfele elmélet és iskola, a zeneművészet kénytelen rábrenni, hogy a klasszikus magyar zene: a nép zenéje s a klasszikus magyar stílus megtestesítője: a paraszti faház. S a nép egyszerű tagjainak, cselédleányoknak és bérselegényeknek primitív módon egyszerű dala az a varázsszer, ami a mesterek kezében világszerte elismerés, magyar zeneművészet teremt s a primitív faházacska az az elem, amely megtermi az első, minden ízében magyar építőművészeti stílust.

Van azonban a nép művészetének még egy hihetetlenül becses vonása és ez: a mindenkori mélyművészet. A népi művészet sohasem hig, limonádé-művészet. A könnyű zene, az operett, a sláger-művészet, a léha, léstelen nóták, utcai dalok tömege nem a nép terméke. A nép élete mindig komoly, komor és súlyos. Művészet is az. A felületességet nem ismeri. A magyar kultúra felhígításáért nem a nép a felelős, hanem az a réteg, amely a népi mélykultúrát is felhígítja és tönkreteszi.

A népművészet, kulturánk e legdrágább kincse mindennél világosabban ragyogtatja a népi elem vitathatatlan értékét.

KISS BELA

OLASZOK HAZATÉRESE KELET-AFRIKÁBÓL. (Róma.) *Olasz Kelet-Afrikából, kölcsönöségi alapon, kilenc ezer olasz asszony, gyermek és hadirokkant utban van Itália felé. Ez a harmadik hazatérő csoportja a keletafrikai olaszoknak.* (Stefani.)

KELETI FINNORSZÁG UJJÁÉPÍTÉSE (Helsinki). A finn földművelésügyi miniszter most tért vissza tíz napos tanulmányútról, amelyet az elpusztított keleti határvidéken végzett. A miniszter kijelentette, hogy az ujjáépítés kedvező mederben halad. Sok falut már teljesen újból felépítettek. Mindenesetre vannak hátrányok, amelyek szállítási nehézségekben rejlenek. Kiderült, hogy kevés a fűrésztelap is s azért nem tudnak az építéshez szükséges elegendő fát termelni. A kormány most ezen új fűrésztelapok sürgős felállításával segít. Ezek a fűrésztelapok az építések befejezése után is tízemberben maradnak.

HEVES SZÉLVIHAR GYANGY KINAI TARTOMÁNYBAN. (Sanghaj.) Fukien kínai tartományban rendkívül heves szélvihar pusztított. A Min folyó, amely az orkán és a felhőszakadászerű eső következtében kiömlött medréről, Fucseu városának több negyedét előmítte. (Rador.)

KIEMELTEK A TENGERBŐL A VILÁG LEGNAGYOBB USZÓDOKKJÁT. (Tokió.) Shonanban (Szingapur) a japán hadsereg mérnökei vezetésével a kínai munkások kiemelték a tengerből a King George uszódokkot, mely a világ legnagyobb ily alkotása. A King George uszódokkot, mint ismeretes, az angolok a japánok szingapuri bevonulása előtt süllyesztették el, nehogy a japán haditengerészet használhassa. (Domej.)

KISIKLÓTT ANGOL LŐSZERVÓ NAT. (Moszku.) A török-szíriai határtól 25 kilométernyire egy brit lőszer szállító vonat kisiklott. Két vasuti kocsinak rakományát felrobbant. A forgalmat csak 24 óra múlva tudták helyreállítani.

Vasárnap délutáni beszélgetés a tanítóval

A legnagyobb kincsét, az ifjúságát bízta rá népe s így a jövő a tanító kezében van. Magatartása, jelleme, érdekldése s általában viselkedése döntően befolyásolja környezetét, elsősorban a parasztságot. A tanítók jó része a fölfelkapaszkodó parasztságból kerül ki. A nyit, a származás kitörülhetetlen nyomokat hagy bennük s lélekben a parasztság mellett maradnak, mégha sokszor ezt nem is merik kimutatni. Nem is tehet mást a tanító, mint hogy a népe mellé áll: ő a falusi intelligencia egyik legrokonszenvesebb alakja; a jó papon kívül talán még csak az orvos hasonlítható hozzája, mint aki szintén állandóan érintkezik a néppel és ha lelkiismeretesen végzi munkáját, megbecsülésben és nagy tiszteletben részesül. Természetesen nem minden tanító állja meg a helyét. Hallottunk már olyanról is, aki lezülött a lump-paraszrok közé. Ujságot nem járattat, könyveket nem olvasott, a szomszédoknál található ponyvát falts, kártyásokkal ült össze, ivott, dorbésozott. Ez a fajta persze igen ritka és inkább csak erősíti azt a szabályt, hogy tanítóink derék, szorgalmas, felelősségtől áthatott emberek...

Vasárnap délután

es egyik község állomásán vonatra várta, amikor hozzám lépett egy rokon-szenves, mosolygó arcú, kékszemű, bal-lonkabátos fiatalember. Tudtam róla, hogy a falu református tanítója, délelőtt a templomban az istentiszteleten orgonált s a tekintetünk néhányszor találkozott: most mint ismerősök között-jük egymást. Néhány keresetlen mondat után megpróbálom kiszéni belőle, hogy mit is jelent tanítóknak lenni.

- Miért lett tanító? — kérdezem tőle.
- Nagyon szeretem a gyerekeket: jól érzem magam közöttük. Hígyje el, olyan gyorsan elmegy a délelőtt és ha úgy sikerül minden, ahogy terveztem, akkor délután, mikor készülök a más-napi oktatásra, nagyon boldog vagyok.
- Hány gyereket tanít?
- Most sokat. Egyedül vagyok fele-kezesi iskolákban, én tanítom mind a hat osztályt. Farszót, de örömmel csi-málom s úgy látom, szeretnek is a tanít-ványaim. Amikor írásbeli dolgozatot készítenek és a kis fejek gondol-kozza hajolnak a pad fölé vagy néz-nek előre, izgatottan figyelem őket, sze-retnek beléjük látni.
- A fizetés?
- Beosztással kell élnem. Nincsenek különösebb igényeim. A kizkódés nem kedvetlenül el, mert

hivatást vélek teljesíteni

- amikor a gyermekeket nevelem.
- Szülei mivel foglalkoztak?
- Édesapám vasutas volt a szomszéd községben. Társaságban néha érzem ala-csony származásom hátrányait. Persze nem szabad és nem is akarok általánosí-tani. Hál Istennek ma már másképpen gondolkodik falusi intelligenciánk. Azon-ban még mindig akadnak közöttük olya-nok, akik bár kedvesek és előzékenyek, mégis érződik valami viselkedésükön, valami öröklött tartózkodás.
- Ujságot olvas?
- Napilapunkat járatom. Sajnos gyakran késéssel érkezik.
- Könyvtára van?
- Jelenleg 30—40 könyvem van, ré-gebbi pedagógiai munkák. Az újabbak is nagyon érdekelnének. Nagyon lelkiisme-retesen készülök mindennap a tanításra. Szemléltetően oktatok, ehhez vázlatok kellene, s egész délután terveket készí-ték. Legalább annyi időt fordítok az ok-tatás előkészítésére, mint amennyi a tu-lajdonképpeni oktatás.
- Így jóformán alig marad szabad

— Bizony, nem sok marad. Délelőtt tanítás, délután készülés, estefelé ki-megyek a földemre, utánanézek a mun-káknak, magam is segítök, hogy terem-jék valami. Este fáradt vagyok, nem sok kedvem van társaságra menni. Ol-vasgatok, vagy a harmoniumon játszom, vasárnap a templomban orgonálok vagy a menyasszonyomat látogatom meg.

- Még nem nős?
- Nem, most akarok megnősülni.
- Kit vesz el?
- Egy nyugdíjas jegyző leányát. Ta-

nítványom volt, magánuton végezte a gimnáziumot, akkor ismertem meg, hogy kicsoda.

Kezdetben még nagy vágyak

lobogtak benne. Szeretett volna városba kerülni, jól öltözködni, nagystélyt hor-dani, de én kigyomláltam belőle ezeket a teljesíthetetlen vágyakat. Olyanná for-máltam, amilyennek a feleségemet sze-retném tudni, mert mit is csinálnék egy olyan asszonnyal, aki irtózik a munká-tól, csak flancoz, öltözködik, tereferél, a napot lopja? Az ilyen asszony nem ne-kem való, szegény falusi tanítónak. Ne-kem olyan feleség kell, aki megelégszik az én szerény életemmel, kitart mellet-tem, segítségemre van s bátorit, biztat, ha esetleg elcsúsznék.

Éles fütty, monoton zakatolás jelezte, hogy a vonat közeledik. Elkészülök a tanítótól, keményen

megózzuk egymás kezét

s amikor elfordul, akkor látom, hogy foltos a cipője. Ünneplőben volt, meg-asszonyához készült, de az ünneplője nem volt kihívó, nem volt nagyvárosi, szerény, egyszerű ruha volt rajta. A vonat ablakából utána néztem: nyugalom, nagy biztonság és derű áradt belőle. Jóleső érzés volt ezt a huszonnégy éves fiatalembert látni, akat nem csábítottak el falujából a különböző lehetőségek, nem hagyta ott a posztját. Szegényen él s azért él, amiért érdemes élni: az ifjúsáért. (ki)

A katonai és polgári ellátási államtitkárság rendelete:

Szabad a fehér liszt őrlése

Az új őrlési arány: 50 százalék egységes liszt, 30 százalék fehér liszt és 20 százalék korpa. A kenyér súlyát 50-ről 60 dekagrammra emelik.

Ujból készíthető péksütemény, a buzdara szabadon árusítható.

Az a különlegesen megfeszített munka, amelyet a földművelésügyi miniszterium a mezőgazda társadalommal együtt az idei tavaszi vetési idényben végzett, a vetéseknek kedvező időjárás és sok más mellékkörülmény már jó néhány héttel ezelőtt lekötözött ígéret volt arra, amelyet mindenki kívánt: a jó termést.

Az ország különböző részeiből a miniszteriumba érkező jelentésekből most már meg lehet állapítani, hogy hosszú esztendőök óta nem volt olyan bőséges termése az országnak mint az idén. A kormány gazdasági tanácsa számot vetett ezzel a ténnyel és a buzának, vala-mint a többi gabonaféle árának megá-lapítása után most a kereskedelmi mal-moknál az őrlési rendszerének szabályozása keretében egészen nagyjelentőségű újít-ásokat léptetett életbe a liszt és a ke-

nyér őrlése, illetve fogyasztása terén. Az erről szóló katonai és polgári ellátási államtitkársági rendeletet a Rador jelentése nyomán itt ismertetjük:

A buza kiörlési aránya

A rendelet a kereskedelmi mal-moknak augusztus 1-től kezdve megengedi, hogy a 75 kilogrammos fajsúlyú, 3 szá-zalék idegen anyagot tartalmazó buzá-ból 50 százalékban egységes lisztet, 30 százalékban fehér lisztet és 20 százalék-ban korpat őröljenek. A 68 kilogrammos fajsúlyú rozsból a kiörlés felerészben liszt, felerészben pedig korpa. Árpát, kö-lest és babot a kereskedelmi mal-mok csak az államtitkárság különleges en-gedélyével őrölhetnek.

A fehér lisztből a kereskedelmi mal-moknak joguk van 2 százaléknyi buza-darát (grizt) készíteni. A griz árusítása szabad.

A parasztnalmok őrlési rendjét az államtitkárság külön rendelettel szabá-lyozza majd.

Megállapították a hatvan dekás uj kenyér árát

A pékek az egész ország területén két fajta kenyeret süthetnek: barna kenye-ret az egységes lisztből és fehér kenye-ret a fehér lisztből. Az államtitkárság ren-delete megengedi, hogy a barna kenyér be legfeljebb 20 százalék mennyiségig rozsliszttel vagy burgonyát keverjenek. Ugyanez a keverési arány lehetséges a fehérkenyér készítésénél is. Az egysé-ges, illetve fehér lisztnek rozsliszttel vagy burgonyával való keverése nem ad jogot a kenyér árának emelésére.

A kenyér sulya az eddigi 50 deka-gramm helyett 60 dekagramm lesz. Azon-ka a vidékeken, ahol több kilogram-mos sulyú kenyerek készítése szokásos, az illetékes megyei prefektúra engedélyel vel a kenyér kímérve is forgalomba hoz-ható.

A fehér kenyér ára 60 dkg. sulyban 50 lej, míg az egységes lisztből készült barna kenyér ára 20 lej lesz darabon-kint.

Mind a barna mind a fehér kenyeret jegy ellenében árusítják. A pék-niuhelyek kötelesek annyi barna kenyeret sütni, hogy valamennyi fogyasztójukat kielé-gíthessék. Azt a péket vagy keveskedőt, aki fogyasztóját függetlenül attól, hogy milyen okból, arra igyekszik ráb szelni, hogy barna kenyér helyett fehér kenye-ret vásároljon, megbüntetik.

A rozskenyér, Graham-kenyér és minden olyan keverési kenyér, amely nem egységes lisztből vagy fehér liszt-ből készül, csak külön engedéllyel áru-sítható. Az engedélyt a megyei prefektúra adja ki. Ezeknek a különleges kenyé-fajtáknak az árát az érdekeltek pékpare-sok kérelmére az országos ár-kormány-bizottság szabja meg.

Ismét süthető zsemlye, kifli és percc

Szintén augusztus 1-től kezdődő ér-vényvel az államtitkárság megengedi a tejes és más hasonló kalács sültését. En-nek sulya 200 gramm lehet. Kifli 40 gramm és percc 25 gramm sulyban ugyancsak előállítható. A felsorolt süte-mények árusítása teljesen szabad; árát az ár-kormánybizottság állapítja meg. Mind ezek, mind az eddig egységes liszt-ből süttött kétszersülték, tészta, piskó-ták stb. augusztus 1. után kizárólag fe-hér lisztből állíthatók elő.

Fehér liszt háztartási célokra

A háztartásban szükséges (rántás cél-jaira, stb.) fehér lisztnek jegy ellenében kiosztandó mennyiségét és időpontját a katonai és polgári ellátási államtitkárság határozza meg. Az államtitkárság az a jogot is fenntartotta magának, hogy szükség esetén kukorica- vagy bur-gonya- napokat vezessen be.

Helyszíni beszámoló

XII. Pius pápának a bombasújtotta Rómában tett látogatásáról

Róma. A Rador római munkatársa XII. Pius pápának a bombatámadás színhelyén tett látogatását a következőképpen írja le:

A pápa a Vatikán egyik magaslati pontjáról délelőtt 11 órától 2 óra 10 percig figyelte a Rómát támadó bomba-betörők tevékenységét. A légiriadó meg-szűntével a pápa elhagyta a Vatikánvá-rost, ahonnan 1940 óta nem lépett ki és gépkocsin a San Lorenzo-városnegyed-be ment, ahol a híres Campo Verano tem-ető is fekszik. A pápa e szándékáról senki sem tudott s így előzetesen nem történhetek intézkedések arra vonat-kozóan, hogy az ily alkalomra vonat-kozó előírásoknak eleget tegyenek. Amikor ugyanis a pápa Róma városá-nak területére megy, az olasz királyi udvar, valamint az állami hatóságok képviselői is megjelennek kíséretében.

A pápa gépkocsija a San Lorenzo bazilika romjai előtt állott meg. A jelenlévők azonnal megismerték a Szent-atyát és a lakosság körében futótűzként terjedt el a hír, hogy a pápa a bomba-sújtotta városrészben tartózkodik. Negyed órán belül emberek ezrei özönlöt-tek a San Lorenzo-negyed felé. Meg-érkeztek az olasz főváros egyházi, polgári és katonai hatóságai is. A pápa a romokon áthaladva a San Lorenzo

bazilika főoltára előtt leterdelt és a „De profundis” szoltárt imádkozta, melyet a körülötte térdelő emberek ezrei fel-váltva mondtak el vele. Ezután a pápa a következő szavakat intézte a lakosság-hoz:

— Ma jobban, mint bármikor, osz-tozom azok fájdalmában, akiket a háború féltelensége és vadsága sújt-ott.

— A nép e súlyos megpróbáltatása láttán arra kérem az Istent — foly-tatta a pápa — hogy a fájdalmat alakítsa át lelki és erkölcsi erővé, hogy mindenben a Magasságbelinek akaratához alkalmazkodva, mindenki teljesíthesse keresztényi kötelessé-geit.

A Szentatya ezután apostoli áldását adta a jelenlévőkre, a bombakárosultak-ré és az örök város egész lakosságára, majd gépkocsijára szállt. A helyszínen összegyűlt hatalmas tömeg azonban, hó-dolatát kifejezendő, valósággal megro-hanta a gépkocsit, hogy ki-ki csókjával illethesse a pápai gyűrűt, úgy hogy a gépkocsi megrongálódott és a pápa egy nagyágépkocsin tért vissza a Vati-kánba.

A pápa látogatása a San Lorenzo városnegyedben másfél óráig tartott. — fejeződik be a rador római munkatár-sának beszámolója.

FORUM-MOZI, ARAD

Lávbeszélő 20-10
Hódások 3, 5, 7 és 9-kor.

Ma!

Az év legbájosabb vigjátéka

Egy leánynevelő intézetben

A tőszerepben az olasz filmművészet legkitűnőbb kettőse, LILIA SILVI és AMEDEO NAZZARI

Szemüveget vettem

— Jha, barátom, telik az idő — mondta egyik jó ismerősöm, amikor paraszkódtam neki, hogy egy idő óta romlik a látásom.

— Öregszel fiam, öregszel — tette még hozzá.

— Hát édes lelkem, ezt nagyon rosszul csinálta, ez a dolog a szemével — dorgált meg Pali bácsi, a háziorvosunk, akinek elmentem, hogy megvizsgáljon.

— Hogyan tudta ennnyire elhanyagolni a szemét? Már ez előtt egy évvel ide kellett volna jönnie. Most olyanok a szemei, mint egy hatvan évesé.

Kicsit elsápadtam. Hatvan év gyönyörű idő, de nekem — hál Istennek — még nem olyan sürgős ez a tisztes kor.

Pali bácsi utasításai szerint, megvettem a szemüveget, meg a cseppeket is hozzá.

Ha már szemüvegre szorultam — gondoltam magamban — legalább valami szép és divatos formájú fogok választani. Olyant, mint amilyen az egyik teológiai tanár barátomnak van, aki nemcsak a teológusoknak, hanem nekem is szörnyen imponál a csónkerekes szemüvege miatt. Hogy valamennyire mégis eredeti legyen, elhatároztam, hogy más szímet fogok választani. Az optikussnál több mint egy óra hosszat válogattam. Végül is azt a szemüveget választottam, amit a kereskedő az első mozdulatra kivett a többi közül s nekem is rögtön megfetszett. A kiválasztott szemüveg minden tekintetben kifogástalan volt s főleg korszerű. A formája ovál, a teteje kisse csapóit s a szarvai fent voltak, hogy ne akadályozza a látást, ha oldalt akarok nézni vele.

Figyelmeztetem — mondotta Pali bácsi, amikor beállítottam hozzá az új szemüveggel — hogy csak olvasásra használja. Amikor nézni akar, azonnal vegye le különben elrontja a szemét.

Közel két hónapja, hogy szemüvegem van, de még mindig nehezen tudom megszokni. Néha elfelejtetem, hogy fel meg le kell tennem, azonkívül még arra is ügyelnem kell, hogy el ne hagyjam, vagy rá ne üljek véletlenül. Amióta a szemüvegem beköltözött az életembe, egészen más ember vagyok. Egy kicsit össze-vissza ember lettem. Amnyit elértem, hogy szemüveg nélkül most már hátróztan rosszból látok, mint eddig. A legkellemelebb az, ha otthon találok felejtett. Ilyenkor mindent fordítva kell tennem. Az írásokat messzire tartom magamtól, meg az újságot is, ha bele akarok pillantani. Nem elég hosszu a kezem, ahogyan szokták mondani. Az írógéppel azonban baj van, mert az nehezen mozdítható és így állandóan a fejemet kell nyugtatnom hátrafelé, ha látni akarok, ami igen mulatságos lehet annak, aki nézi.

Eleinte — Pali bácsi szigorú utasításai szerint — valahányszor felnéztem, azonnal lektartam a szemüvegem, vagy feltoltam a homlokomra. Az ilyesmit azonban hamar meg lehet unni és kellemetlen. Így találtam ki, hogy egyszerűen leengedem az orrom hegyéig s ezzel meg van oldva minden. Ha lefelé nézek, jól látom a betűket, fölötte meg szóba állhatok bárkivel. Néha ugyan eszembe jut a természettan tanárom, aki éppen így, az orrahegyén viselte a szemüvegét s akár e miatt állandóan röhögött az egész osztály, mert igen mulatságos figura volt.

Pali bácsi még azt is közölte velem, amikor megvizsgálta, hogy két évenként ki kell cserélnem majd az üveget. Minél jobban telik az idő, annál messzebb fogok látni. Most azonban az orrom tőrdöm, mi előnyöm lehet ebből. Mert minden rosszban van valami jó. Ahogy pillanatnyilag felfogom a dologot, én több jól látok benne, mint rosszat, meri ha minden messzebb kerül tőlem, a csuf dolgok is megszépülnek s a világot ezután egy-re jobbnak és rózsásabbnak fogom látni. Méa megérem, hogy irigyelni fognak a hibátlan szemű emberek.

D. VASS ALBERT

Julius 25, vasárnap
Róm. kat.: Jakab
Protest.: Jakab
Ort.: Eufrazia

Napkelte: 4 ó 27 p
Napny.: 19 ó 45 p
Nappal hossza: 15 óra és 16 perc.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapok és ünnepekét követő napok kivételével. Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Bratianu 3. Telefon: szerkesztőség 56-78, kiadóhivatal 28-10.

Elfizetési ár a lap hához való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Arádon előfizetések, hirdetések és felszólalások Reclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Telefon: 37-11.

— AZ ISKOLÁKBAN SZEPTEMBER 1-ÉN KEZDŐDIK A TANÍTÁS. (Bucuresti.) A nemzetművelési minisztérium közli, hogy az iskolákban a tanítás szeptember 1-én kezdődik. Ebből a célból az iskolák igazgatói közelebb a magánvizsgálatokat augusztus 15. és 30., a javító, különbözeti, valamint az első és ötödik osztályba a felvételi vizsgákat augusztus 20. és 25. között tartja. A beirakozások augusztus 25. és 30. között lesznek. (Rador.)

— A parasztmalmok adókövetését elhalasztották. (Bucuresti.) A pénzügyminisztérium rendeleti uton intézkedett, hogy a falusi parasztmalmok és olajszajtolók adókövetését husz napra függeszték fel. A rendeletre azért volt szükség, mert a parasztmalmok és olajszajtolók különleges adózási rendszerét a minisztérium most tanulmányozza. (Rador.)

— Nem lesz az idén városi adóösszeírás Timisoara-Temesvárott. Timisoara-Temesvár város vezetősége az idén nem tartja meg a szokásos, házról-házra történő adóösszeírást, hanem az adókövetést hivatalból végzi. A városi kivetésekhöz idén az állami adóbizottságoknak a múlt évben a helyszínen felvett jegyzőkönyveit veszik alapul. A jegyzőkönyvekben szereplő jövedelmi összeget, illetve a lakbértéket veszi a város ezáltal figyelembe. Ennek alapján vetik ki az áprilisban megjelent tűzoltósági szabályrendeletben megállapított hozzájárulást, valamint a légvédelmi illetékeket is. A háztulajdonosokra e két illeték címen a háztulajdonosok 1.5—1.5 százalékát, a lakókra pedig a megállapított lakbérték egy-egy százalékát vetik ki. Egyébként a szokásos módon adóztatják meg a lakosságot a kocsiok s a lovak után, de az ebadót nem vetik ki. Ezentúl az ebadót nem a város szedi be. A kivétést előreláthatóan a jövő héten kezdi meg a város pénzügyi szolgálata.

— A timisoara-temesvári kereskedelmi és iparkamara közleményben figyelmeztette a cégeket, hogy szigorúan ragaszkodjanak a cégjegyzék felállításáról szóló törvénynek a cégtáblák fejrátáról szóló rendelkezéseivel.

— Idegen állampolgárok ellenőrzése Arádon. (Saj. tud.) Az aradi rendőr-kvesztura idegenellenőrző hivatala felhívja azokat az idegen állampolgárokat, akik kérvényt nyújtottak be tartózkodási engedélyüknek 1943 december 31-ig való meghosszabbítása érdekében, hogy a meghosszabbított tartózkodási engedély átvétele céljából jelentkezzenek.

— Boeskerkésztők heti jelentése. Timisoara-Temesvár városa felhívja a börszerzők figyelmét arra, hogy a boeskerkésztőkéről szóló heti jelentésükben a megyei prefekturának jelentésük be, milyen anyagból — disznó- vagy bivalybórtálpból — készítették boeskerköt, hogy férfiak, nők, vagy gyermekek számára készültek-e azok és milyen minőségűek. A városi felhívás egyúttal hangsúlyozza, hogy készboeskerköt csak a megyei prefektúra előzetes engedélye alapján lehet eladni.

— Vitaminfogyasztó baktériumok. Möller dr., a heidelbergi Wilhelm-intézet orvos-vegyészet osztályának vezetője vizsgálatai során megállapította, hogy a baktériumoknak éppen úgy van szüksége vitaminokra, mint az embernek és az állatnak. Kiderítette, hogy mely vitaminok azok, amelyek a baktériumok életképességét megtartják és melyek azok, amelyek a baktériumokat megölik. Felfedezése igen fontos lépés a betegségeket terjesztő baktériumok pusztításáért.

— Jelentés a kötelező munkaszolgálatokról. Timisoara-Temesvár város tanácsa július 30-án, pénteken délután 6 órakor tartja legközelebbi ülését. A tanácsülésen az egyes hivatalfőnökök és városi vállalati vezetők terjesztik be jelentésüket. A városi főmérnöki hivatal részéről jelentést adnak azokról a munkákról, amelyeket a kötelező munkaszolgálat során, valamint zsidók igénybevételevel végeztek. Disela Pavel városi tanácsnok, a városi közlekedési szolgálat vezetője jelentésében kitér azokra a gyakorlati eredményekre, amelyeket a főzelékfélék és a gyümölcs árának átmenetileg szabadabb tételével hivatalosan megállapítottak.

— Katonai övezetek Braşov-Brassó megyében. (Saj. tud.) A braşov-brassói megyei prefektúra közli, hogy a megye legnagyobb része a Csukás és néhány, a megye nyugati szélén fekvő község kivételével, katonai övezet — zónát — képez. Mindazok, akik a katonai övezetben levő városokban és községekben 1931 szeptember 1. után telepedtek le, az év július 31-ig a katonai hatóságoktól kötelesek tartózkodási engedélyt kérni. Városban az engedélyt a rendőrség utján kell kérni és az engedélyt a személyazonossági igazolvány láttamozásával adják meg. Falun az engedélyt a községi előjáróság állítja ki és azt a csendőrség láttamozza. Aki az engedély megszerzését elmulasztja, súlyos büntetésnek teszi ki magát. Azok a személyek, akik 1939. szeptember 1. után telepedtek meg valamely községben, az előjáróság utján tudhatják meg, hogy az illető község a katonai övezetben van-e. A katonai övezetekre külön jogszabályok érvényesek, amelyek a közeli napokban külön ismerlettünk. Az érdekeltek figyelmét erre már most is felhívjuk.

— AZ ORVOSOK ADÓKIVETÉSE ELLENI FELÜLVIZSGALATI KÉRELEM. (Bucuresti.) Az országos orvos-kamara közli tagjaival, hogy adókövetésük ellen a fellebbezésen kívül közigazgatási felülvizsgálati kérelemmel is élhetnek. A felülvizsgálati kérelem az illetékes pénzügyigazgatósághoz nyújtandók be.

— Óvakodjunk a talált tárgyaktól! (Saj. tud.) Braşov-Brassó város polgármesteri hivatala felhívja a lakosság figyelmét arra, hogy ellenséges repülőök az ország különböző részein robbanó anyaggal telt használati tárgyakat dobnak le. Így találtak már töltőtollakat, ceruzákat, puderdobozokat, gyermekjátékokat és más tárgyakat, amelyek érintésre robbannak. Az ilyen tárgyakat, bárhol is találjon valaki rájuk, nem szabad érinteni, hanem fel kell azokra hívni a hatóságok figyelmét. Különösen a gyermekeket kell rávenelni, hogy a talált tárgyakról óvakodjanak.

— Hivatalos órák az aradi nyugdíjas vasutasok szindikátusában. (Saj. tud.) A nyugdíjas vasutasok szindikátusának aradi fiókezetősége közli tagjaival, hogy a titkár lemondása miatt hivatalos órákat csak minden csütörtökön délelőtt 9 és 12 óra között tartanak a volt Csánádi-palotában lévő helyiségben.

— Tetőnyílások befedése. (Saj. tud.) A braşov-brassói légvédelmi parancsnokság felhívja a háztulajdonosokat, hogy minden fénylő tetőnyílást, vagy felületet azonnal fedjen be a tető színére festett deszkával, vagy kátránypajpírral. Ilyen felületek a fényes bádogletelek, illetve cserepek, csillogó üvegablakok. A rendeletet azonnal végre kell hajtani. Az ezt elmulasztó háztulajdonost szigorúan megbüntetik.

— Koszorúmegváltások Martzy Mihály emlékeztére. A Magyar Népközség bányászati tagozata elhunyt elnöke, Martzy Mihály emlékeztére a diáksegély javára a népközségi irodába a következő koszorúmegváltási összegek érkeztek: dr. Hrivnyák Zoltán ügyvéd 1000 lej, T. V. 1000 lej, Zserai (Mait-Majáthfalva) 500 lej. A Déli Hírlap kiadóhivatalába ugyanezen célra Konop Kálmán 2000 lej küldött.

— Halálozás. Budapesten július 17-én harvanöt éves korában elhunyt özevgy Szemlér Ferencné, született alsóoldvai Lendvai Mária, a székelyudvarhelyi, majd a braşov-brassói polgári leányiskola tanárnője, több társadalmi egyesület tagja és elnöke. Az elhunytbar Szemlér Ferenc, a Braşovban-Brassóban élő író édesanyját gyászolja.

— Felemelték a villanyáram árát Timisoara-Temesvárott. A városi villanygyár június 1-1-érvénytel a villanyáram árát 19 lejről 26 lejre emelte kilovattontként. Az ipari áram ára 12 lejről 17 lejre változott. A legalacsonyabb fogyasztás az eddigi 2 kilovatt helyett 5 kilovatt lett.

(*) Gyászhir. Özvegy Klein Bernátné, családi nevén Vogel Henriette 76 éves korában Arádon elhunyt. Temetése vasárnap, július 25-én délelőtt 11 órakor meg vége az aradi régi temető halottasházából.

— Mozik műsora, Július 24, szombat. Arad: Aro: „Kacagj, bajazzó” (Fosco Giachetti), Corso: „Amikor az asszonyok hallgatnak” (Johannes Heesters, Hansi Knöteck, Hilde von Stolz), Forum: „Egy leánynevelő intézetben” (Lia Silvi, Amadeo Nazari), Urania: „A félvér” (Ano Taube). — Timisoara-Temesvár: Apollo: „Szibeli hazugság” (Alida Valli, Fosco Giachetti), Atlantik: „Kis ember, nagy ember” (Viktor de Kowa, Gusti Huber), Capitol: „Szeszélyek” (Danielle Darrieux, Albert Prejan), Corso: „Az opera királynője” (Margherita Carosio, Nives Poli), Thalia: „Szerelmes levelek végzete” (Alfred Rasser, Arne-Marie Blank, Paul Hubscamied). — Fratelia-Ujkisoda: Rory: „A folyám bosszúja” (Lotte Koch, Hans Söhnker).

— Ügyeletes gyógyszerárak. Július 24, szombat; Arad: Danciu (Mihai Viteazutér), Strelkiovsky (Banatului-ut 1). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Jahner Károly (Libertatii-tér), Gyárvaros: dr. Keller István (3 August-utca), Erzsébetváros: Sarga (Porumbescu-utca 1), Józsefváros: Pildner—Steinburg (Dragalina-tér 15), Mehala: Chioreanu. — Fratelia-Ujkisoda: Panajoth. — Freidorf-Szabadfalu: Eremici. — Július 25, vasárnap: Sibiu-Nagyszében: Zobel.

Házasságjogból vizsgálják egy jogszigorló. Illetve, csak vizsgálza, ha legalább egyjelen egy kérdésre tudna válaszolni.

De nem tud. Pedig áldott jó ember, a tanár s ezenfelül ma pompás kedve is van. Szinte erőlködik, íri a fejét valami könnyű kérdésen. Minde, hiába: a jelölt néma, mint a csuka, egy hang se jön ki a torkán.

A tanár még egyszer összeszedi minden erejét, aztán ezt a kérdést teszi fel:

— Nézz, barátom, most egy nagyon könnyű kérdésed magától. Tegyük fel, hogy maga jegyben jár egy hölgygel és félóra múlva lesz a házasságkötés. En a hölgygel megismerkedem és a házasságkötés előtt fél órával megszólítottam. Házasságkötés ez?

A jelölt gondolkodás nélkül vágya rá:

— Igen!
— De kedves barátom — tördel; kezeit a tanár, — hiszen akkor maga még nőlen!
— Igen, de a tanár ur úós.

EGESZSÉGÜNK

A gyermek lába és cipője

Az ember — eltekintve a ritka kivételektől — jól tagolt, épformájú lábbal jön a világra. A járás megindulásakor nagy figyelmet kell fordítani a gyermek lábára és cipőinek megválasztására. Ebben a korban elkövetett mulasztások később nehezen orvosolható lábhibákra vezetnek.

Helytelen a korai talpraállítás és a járás erőltetése, mert a lábakat helyben tartó csontok, szalagok, inak és izomzat még gyengék a test súlyához viszonyítva.

Ebben a korban a helyzetváltoztatásra legelőszérűbb mozgás az izmoktól erősítő mászás. A mászóhelyzetből a gyermeknek saját erejéből kell az állásra és a járásra áttérnie.

Az állásra áttérő gyermek cipőjének puha, teljesen hajlékony talpának kell lennie, amelyben jól tudja mozgatni a lábfejet és különösen az ujjakat, hogy az izmokat izomerejével jól le tudja szorítani a cipőn keresztül a talajhoz. Ha a járáskor azt vesszük észre, hogy a gyermek lába az egyenes tartás helyett befelé dől, úgy azonnal mérték utáni cipőt kell készíttetni számára és pedig olyan sarkú kékkel, — saroksapka, — mely a sarokcsontot egyenes állásban rögzíti.

Angolkóros gyermekeknek nemcsak a csontjai gyengék, betegesek, hanem a csontokat összetartó szalagok, sőt az izomrendszer is gyengébb, lazább és ezáltal a lábak teherbírási is lényegesen kisebb a rendesnél. Az ilyen gyermeket különösen óvni kell a korai talpraállástól a járástól, mert első végtárgyainak csontjai elgörbülnek, — kifejlődik az O-láb, vagy az X-láb.

Az elgörbült lábszarak és térdek ki egyenesítéséről idejekorán kell gondoskodni, mert bár az erősebb csontnövekedéssel a későbbi korban az elgörbülések nagyrészt visszaféjlődnek, de a láb-szarcsont legalsó részén, közvetlenül a boka felett kisebb-nagyobb kiféjléshajlás marad, ami miatt a lábboltozatok leüllyedése — ludtalp — állandó marad.

A növekvő levő gyermekeket gyakran kell meztől járattatni, lehetőleg egyetlen felszárított talajon. A gyepes, göröngyös, kavicsos talaj különösen alkalmas erre, mert a talp bőrét az egyenetlenségek nyomják, szurkálják, ami ellen a gyermek összes talpizmainak folytonos munkájával védekezik és így kényszerítve van talpát és lábfejét a legváltozatosabb helyzetekbe hozni. Ha mindezen ingerek hiányoznak, például a sima padlón, vagy homokon való járásnál, a talp iveri az izomműködés hiányában nem tudnak kifejlődni, az izmok satnyák maradnak, a test súlyának terhe alatt a lábboltozat lesüllyed, kifejlődik a ludtalp. Ugyanez a helyzet az állandóan szandált viselő gyermek lábával is, mert a szandál kemény talpbőr elhárítja a talaj egyenetlenségeiből származó ingereket s ugyanakkor a lábunk mégsem nyújt semmiféle irányban támaszt.

A gyermekcipőtől megköveteljük, hogy jól üljön a lábon, azaz szorosan fűdje a lábfejt, tartsa egyenesen a sarokcsontot, de e mellett a láb elülső részének és a láb ujjainak szabad mozgását ne korlátozza. A sarokcsontot a cipő hát részébe belevart kéreg, a saroksapka, tartja egyenes állásban. Fontos az is, hogy a saroksapkában kellő csészeszerű mélyedés legyen a láb sarokrészére számára.

Félcipő nem való a gyermek lábára, mert nem nyújt védelmet a befelé való dőlés ellen. A magasszárú fűzős cipő védi a bokazület belső részét és az ugrócsontot biztosan a helyén tartja.

Ha merev a talp elülső része, a járás nehézkes lesz. A cipő elülső részének tágasnak kell lennie, mert a járásnál a láb térfogata nagyobb lesz és elül nem szabad szorulnia.

Ha a cipő rövid az ujjak körmeit nyomja, a következmény: körömágy gyulladás és tyukszem.

Mindezek szemmel tartása mellett a gyermek cipőjének elkészítésére nagy

Isten hozott!

Irta: MARAI SANDOR

Egy órája már, hogy megszületett a kis gyermek. Az apolónó pólyába csavarta és elment reggelizni, mert az élet megy tovább, minden gyönyörű ordenáriságával és utszéli öröndjével; semmi nem tudja utját állni, még az ilyen miniatűr világesemény sem, mint egy új ember születése. A kis gyermek kényelmetlenül fekszik a pólyában és unatkozik. A rokonok föléje hajolnak és ismerős vonásokat keresnek arcában. De az igazság az, hogy a kisgyermek e pillanatban nem hasonlít még senkire; nem rokona még Imrének, sem Évának, nem döntött a hasonlóság felől, tartózkodó közönyvel pillant maga elé. A kisgyermek most, élete első órájában, rokona még az egész emberiségnek. Most még ő a modell a homo sapiens modellje, ő az „ember”, mint egy piszkotában, primitív fogalmazásban. Most lehetne még akárki. Kis idő múlva már ő lesz Jancsi, az a bizonyos, az utálatos, vagy aranyos, az okos, vagy kelekótya. De életének ebben az első órájában olyan szabad még, amilyen nem lesz már soha többé. Néhány nap múlva már ellenszenveket érez és rokonszenveket, utálja majd Dezső bácsi dohányzagát s szereti a fiatal mama tejszagát. E pillanatban még nem szeret senkit és semmit. Nagy dolog, öregem! — gondolom, amíg bölcsője fölött könyökölök. — Te vagy most s még néhány óráig, talán az első etetés pillanatáig, a legnagyobb ur a világon. Még nem tartozol senkinek semmivel. Mihelyt az első korty tejet leszittad anyád melléből, már adósa vagy neki, eljegyezted magad az emberekkel, vágyakozol, szeretsz és gyűlölsz. Most tisztá meg s a szónak nemcsak pelenkai értelmében tisztá. Körmei hosszúak, haja dúsz, arca duzzadt és vörös. A boldogságból érkezik, a rejtettségéből, az élet egyetlen boldog időszakából, a tökéletes önfeledtségből; igen egy kissé a halálból érkezik. Természetesen bőgött, mikor megérkezett. Igaza van! — gondolom. — En is bőgnek. A nyári napot látta első pillantásával, de a nap sem tett szert neki. Gyamit valamit? Már hallgat, vakarózik, Torkom köszörülöm, halkán beszél hozzá:

— Hozott Isten! En vagyok a Sándor bácsi. Ez itt a szanatóriumi szoba. Ott az ágyban fekszik anyád. Köszönöm, jól van. Igen, ő egész biztosan szeret téged. Minden más bizonytalan. En sem tudok sokkal többet. Apád künn sétál a folyosón, elégedett arccal fogadja a gratulációkat. Ropant büszke. Te ezt még nem érted. Ezerkilencszáznegyvenháromat írunk, Krisztus után. Ha nem tudnád. Persze, hogy nem tudod, a te időszámításod messzebb kezdődik valahol, az idők elején. Most még a végtelennel számolsz, a semmivel. Kis idő múlva lénytelen lesz meg szokni, hogy rongyos fűző méretekkel, egy-kétezer esztendővel számoljál. A szemed kék: valószínűleg ezt sem tudod. Néhány nap múlva megváltozik majd a színe; akkor már millió apróság esztel a szemedbe. Fény, szín és vonal s attól sőtétül el, mintegy haragjában és zavarában. Most kék még, csodálatos kék; nemes „mint”, nines hasonlat erre a kékségre; egyszerűen olyan kék mint egy ujszülött gyermek, egy órával aután, hogy megpillantotta a világot. Megnyugtallak van minde-

ned, ami az élethez kell. Kezed, lábad, teljes felszerelés. Most már aztán rajtad mulik minden, barátom. Nem lesz nagy mulatság. Vágyódás lesz, örök vágyódás, fájdalom, kielégtelenség, harag és indulat; s néha, egy villanásra, az a csodálatos fényesség, amiért talán érdemes élni: ha egy pillanatra szeretsz valamit, vagy valakit. De az is más lesz, mint elképzeled, nem ilyen fellegzős, sokkal egyszerűbb, tárgyilagosabb. Na, nem akarlak megijeszteni. Pontosan olyan vagy, mint egy ember. Nem vagy szép, sem rut; ember vagy. Ugyis mondhatnám: embernek éppen elég tökéletes vagy... Kis szerveid, csodálatos szived, felfoghatatlan mirigyeid, a bolygóideg, minden működik már, tökéletes összhangban. Ez a kis masina, a szived, amely néhány hónapja és egy órája dobog már, így jár majd az utolsó pillanatig, egyetlen ütem kihagyása nélkül, remélhetőleg sok-sok éven át. De most sokkal tökéletesebb, mint valaha is lehet akárhogy edzed majd, bármint vigyázol is rá. A feladat, amelyre felkészül, herkulusi; át kell szolgálnia az életet. Tested üde sejtjei most mindent kibírnak még; a halál előszobájából érkezel, amely egyidejűleg az élet előszobája is, mert a végtelenben ilyen helyszíne van. Most nem ismered még a félelmet, nem tudod mi az, mikor alkonyodik, vagy nem hozzák idejében az ételt... Irigyellek és sajnállak. En már mindent tudok, azt is, hogy e tudásom birtokában nem lettem sokkal okosabb, sem boldogabb, mint amilyen te vagy itt, az élet ez ünnepélyes órájában. Szemed most sem tudja még a különbséget a vekkeróra és köztem, Sándor bácsi között. De lám, már szabadba dugod az ujjaidat; szeretnél valamit... Már kezdődik, Így kezdődik. Így kezdődik és így megy tovább. Nem tehetés róla. Tudod hol élsz? A földön. Jól kikeresztet, öregem. A földön élsz; amolyan csillag ez, tengerekkel és szárazföldekkel; nem éppen jelentékeny és elsőrendű csillag, millióard naprendszer közül az egyik naprendszer egyik másodrangú bolygója csak. De ha neked éppen ez kellett... E pillanatban, életed első órájában, mindenféle a világon fegyvereket gyártanak, talán később halálos hozza valamelyik; de tudnod kell, hogy van benned is, mint minden emberben, valami halhatatlan s ezenfelül saját végzetted van, mely független az emberiség végzetétől. Már e pillanatban, látod, életed első órájában, mikor ilyen tisztán és korrekten pihensz közöttünk, s homlokodon még a meteorok éterpora hamvasodik: már e pillanatban tele vagy vágyakkal, s aki akar valamit az fizet is érte. Te is fizetni fogsz. Minden jel és az élet törvényei szerint tudélsz majd engem. Ennek nem örülök majd különösebben, de nem is nehezelek miatta. Kérlek, ha tudélsz, ne vádolj nagyon szigorúan a világ miatt, melyet örökségbe hagyok itt neked. En is így kaptam, nagyon keveset tudtam csak javítani, tökéletesíteni rajta. Aludj jól, egyél, igyál, élj boldogan, a világ e pillanattól a tiéd is. Engedd meg, hogy a házigazda mozdulatával felajánljam, tengerestül, pámaerdőtül, irodalmostul és bombástul. Ürezd jól magad közöttünk. Hozott Isten, öregem, hozott Isten.

Siető emberek a villamoson

Siet az élet és sietnek az emberek. Sietnek természetesen akkor is, ha a villamoson mennek. És az utasok egy része, aki olyan nagyon siet, legtöbbször akkor siet a legjobban, amikor a villamosoknál már a megállóhoz érkezett és ilyenkor aztán hanyat-homlok igyekeznek a kocsiról lejutni. Hiszen — sietnek. Ilyen nagy sietés közben gyakran előfordul, hogy elfelejtik valamilyen helmijukat a villamoson.

A timisoarai-temesvári rendőrség most közlést adott a villamoson felejtett és ott megtalált tárgyakról. Többek között találtak három pénztárcát, mindegyikben volt pénz. Az egyikben 207, a másikban 730, a harmadikban pedig 338 lej volt. Találtak továbbá egy műszaki könyvet és egy nikkei női órát. Kétségtelenül nem ugyanaz a személy felejtette a villamoson a könyvet, meg az órát. Legfeljebb egymás mellett állt és egymással beszélgetett a műszaki könyv, meg a női óra tulajdonosa. Két üres piaci kosár is van a talált tárgyak között. A piacról induló asszonyok, úgy lehet, annyira belemelegedtek a tereferébe, hogy már csak az utolsó pillanatban vették észre, hogy már a piacra érkeztek. Sietve leszálltak és közben megfélekedeztek róla, hogy tulajdonképpen miért is mennek a piacra és ott hagyták a piaci kosarukat. Találtak egy barna bőrkesztyűt is, ami nem is csoda ebben a kánikulában. De nem kell csodálkoznia azon sem, hogy valamelyik férfi a költségvetés levette fejről a sapkáját és szépen oda-tette maga mellé a padra. Amikor aztán leszállt, megfélekedett a sapkáról. Egy másik férfi viszont a sétabotját tette le maga mellé pihenni és szintén ott felejtette a villamoson. Végül két magyarkönyvet is találtak. Valamelyik leányka hozhatta a kcs; vtárból. Valószínűleg ne is két, hanem három könyv volt nála. Régi, jó szokás szerint, az egyik könyvet mindjárt a villamoson olvasgatni kezdte. S az a könyv bizonyára igen érdekesítő volt, mert a leányka a lezárlásnál ugyancsak ügvelt erre a könyvére, de közben megfélekedett a másik kettőről. Ott is maradt szépen a padon...

A hivatalos közlés szerint a villamoson maradt tárgyak igazolt tulajdonosai a rendőrkvesztúra 15. számú hivatalában jelentkezhetnek, ahol visszakapják a nagy szűkésben a villamoson felejtett helmijukat. (—f)

Rádió

JULIUS 26, HÉTFŐ

BUCUREȘTI: 6.55 Hírek, reggeli zene, 12.45 Hírek, 13 Bajtársi óra, 13.50 Hírek német nyelven, 14 Hírek, 14.15 Közlemények, 14.30 Sebesültek órája, 15.30 Könyvü zene, 17 Zenekari játék énekkel, 18.05 Diákélet, 18.15 Fiatalközvetés, 19 Hírek németül, 19.45 Hírek, 20 Zongora, 20.25 Spanyol zene, 20.40 Olteniai városok, 21 Színműközvetés, 22 Hírek, sport, 22.20 Könyvü zene.

RADIO MOLDOVA: 12 Népzene, 12.30 Különböző hangszerek, 13 Könyvü olasz zene, 13.30 Hírek, 13.15 Fúvós, 19.30 Zene és ének, 20.15 Kamarazene, 20.40 Könyvü zene, 21 Hírek.

BUDAPEST I: 6.45 Torna, hírek, zene, 10 Hírek, 10.15 Zenekar, 11.15 Bonyolult dalok, 11.40 Naplóórák, 12.10 Zenekar, 12.40 Hírek, 14 Szalónötös, 14.30 Hírek, 15 Zenekar, 15.30 Japán, 15.56 Cigányzene, 16.20 Hírek németül, románul, szlovákul, ruszinul, magyarul, 17 Juliusi védőszertek, 17.15 Szórakoztatás zene, 18 Eszevesztett szerelmek, 18.50 Hírek, 19.05 Vig ózvegy operett, 21.15 Versök, 21.30 Nyitány, 21.10 Hírek, 22.10 Velencei zene, 22.55 Indulók, 23.45 Hírek.

BUDAPEST II: 16.15 Tánclémezék, 19 Operaelőadás.

Butorkezelésben

és csomagolásban jártas egyén megfelelő díjazással, állandó foglalkozási talá. Cím: Lengyel-féle butorgyár, Arad, Regina Maria-körút 10.

Ma az olasz filmipar legsikerültebb filmje

Kacagi Bajazzó

Fosco Giachetti-vel.

Előadások: 3, 5, 7, 9 órákor. - Vasárnap matiné 30 lejes egységes helyárakkal

gondot kell fordítani. Eppen azért a gyári cipő ritkán felel meg a gyermek lábának. Minthogy ma azonban a nyersanyag hiánya miatt cipész nélkül igen csinálhatunk gyermekcipőt, a kész cipő vásárlásánál terjedjen ki figyelmünk a felsorolt követelményekre.

Az ember lába hármass feladatra szolgáló szerv: támasztó szerv, mozgási szerv és egyensúlyozó szerv. A jó cipő e feladatok elvégzését elősegíti, a rossz cipő nemcsak megnehezíti, de idő előtt tönkreteszi a lábat. (A. dr.)

Apróhirdetések

HÁZAK, FÖLDEK, szőlők, malmok eladása, vétel, cseréje minden árfokozatban. Hatschek-ügynökség Arad, Carol-körút 17.

RAKTÁRHELYISÉG, száraz, kiadó. Új téglá eladó maximális árban. Arad, Aurel Vlaicu-ut 86. (166)

MŰ-TÖMÉST, (stoppolást). mű-szövet, nyakkendő-fordítást legszebben, legmegbízhatóbban készítünk. Arad, Avram Iancu-tér 2. első emelet. (149)

ÚJ VILLASZERŰ HÁZ, Guziar-telep elején eladó. Arad, Randunicei-utca 9. szám. (163)

180x120 ÜVEGEZETT ablak eladó. Arad, Grivitei-utca 133. (1019)

HÁLÓSZOBA-buror és heverő eladó. Arad, N. Filipescu-utca 32-34 sz., 2. ajtó. (1025)

KÖZÉPTERMETRE való drapp férfiöltöny eladó. Arad, Dna Balasa-u. 60. sz. (1030)

CISZTERNÁT vennék kőolaj szállítására, 1000-2000 liter ürtartalmat. Ajánlatokat Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1031)

VENNÉK zománcozott gázfóralót, sütővel. Koch, Arad, Eminescu-u. 2. (1032)

KEZIMUNKAST és nagymunkást alkalmaznak. Ugyanott férfi- és női ruhaszabászat kezdődik. Megyery szabósága. Arad, Banatului-ut 6. (1033)

MINDENES bejárónót alkalmaznak. Arad, Remus-utca 29 szám. (1034)

LAKKOZOTT gyermekágy sodronnyal és fiókos szekrény eladó. Megtekinthetők 8-10-ig, 2-4-ig. Arad, Carol-körút 29 szám, első emelet. 3. ajtó. (1035)

CASOIA-I turistaház nyaralóvendégeket fogad. Felvilágosítást ad: Arad, távbeszélő 11-61. (1036)

FELKÉREM azt az ismerős hölgyet, aki vasárnap délelőtt 10 órakor, a piacon paradicsom-vásárlás közben elvitte napernyőmet - a következmények elkerülése végett - adja át napernyőmet a Gulas-dohánytözsdeben, Arad, Bratianu-utca 21. (1037)

ELADÓ jólmenő női fodrász-üzlet összpontosítás miatt. Érdeklődni: Arad, N. Grigorescu-utca 3-4 szám, 27. ajtó alatt 1-4 óráig lehet. (1038)

ÖNÁLLÓ kereskedő raktárnoki vagy utazói állást keres helyben vagy vidéken. Óvadtékja van 300.000-500.000 lejig. Ugyanott rómikövet vesznek. Kerékpár eladó. Szives megkeresések: Arad, Numa Pompiliu-utca 28. Bandur kereskedőnél. (1039)

BABAKELENGYET, jó állapotú, vennék. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (1040)

VILLANYOZÓ GÉPET, testgyűrásra (masszázázásra) alkalmasat, vennék. Szele J. Arad, Saguna-ut 102, Missziós Otthon. (1041)

HASZNÁLT gramofonlemezeket vennék. 8.5 HP. Ganz-féle motor eladó. Koch, Arad, Eminescu-u. 2. (1042)

KIS HÁZTARTAS vezetésére és könnyű beteg mellé egyedülálló nőt, rendeletnek megfelelőt, alkalmaznak. Arad, Regina Maria-körút 9 szám, 34. ajtó. (1043)

KFT PAR új, 41-es csizma eladó. Timișoara III., Leta-u. 11. (5562)

ŐRES SZOBA (nem különbejáratu), III. kerületi Cruci-tér közelében lévő, egyedülálló hölgynek kiadó. Cim: Timișoara IV., Ion Ghica-u. 4. II. em., 5. (5564)

KFTÜLÉSES szandolin evezőtűl eladó. Timișoara, Romat, Casian Munteanu-u. 12. (5571)

FELHÍVÁS A ZSIDÓKHOZ!

Mindazon zsidók, akik 1939 szeptember 1. után telepedtek le Aradon, a katonai zónával kapcsolatos iratok beadása végett, jelentkezzenek a Zsidó Liceum (Buly, Regele Ferdinand 6. szám, I. em.) irodájában naponta 9-12 és 16-18 óra között.

A Rumaniai Zsidóközpont aradmegyei hivatala

JÓ BÉRT fizetnék kétszobás, kertes házért, külvárosban. Ajánlatokat „Azonnal” jellegre a timișoara kiadóhivatalba kérek. (5539)

HARISNYASZEM-felszedőnöt „Votos”-géphez, keresnek az Adrian Marzea-féle cipőkereskedésben. Timișoara I., Bratianu-tér 3. (5572)

RÁDIÓ, 5-lámpás, telepes, Philips-szuper, három hullámhosszra épített, elritzás miatt eladó. Megtekinthető szivességből: Timișoara II., Mercur-u. 10/2. (5574)

VOLT kereskedő, idősebb ember, bizalmi állást keres. Cim a timișoara kiadóhivatalban. (5553)

KÁRPITOS és díszítő munkát vállalok. Házhoz is megyek dolgozni. Timișoara III., Rcnulus-u. 19. (5555)

GYERMEKKOCSI, redőnyös, világos, majdnem új, fehér gumikkal felszerelt, valamint sportkocsi oleón eladó. Timișoara IV., Fröbl-u. 36, II. em., 25. (4246)

SZORGALMAS bőres család alkalmazást nyerhet Timișoara mellett egy birtokon. Az állást igénylők július 26-án. Timișoaran III., Brancoveanu-u. 9 szám alatt, a házmeester-nél jelentkezhetnek. (5570)

ASZTALOSOK figyelmébe. Vállalunk mindenfajta asztalosmunkát gépen való kidolgozásra, előnyös árakon. Timișoara III., Axente Sever-tér 2, a Lepting-féle házban. (5546)

CEMENTGYÁRI gépeket vennének. Cim: Kraszl, Rađna. (4247)

1-SZOBA, konyhával kiadó azonnal. Timișoara II., Saguna-u. 15, a tözsdeben. (5575)

Timișoara a **CORSO-MOZI** a 6. óráskor 8. 5. 7. -kor TELEFON: 38-95

A milánói Scara primadonnája, tenoristája, művészet.

AZ OPERA KIRÁLYNŐJE

főszereplői, a ragyogó balettkarral - MASCAIGN személynén vezényel. ONC 73

HADI SZOLGALAT ALÓL mentesített, egyedülálló, erélyes, középkorú, állami oklevéllel rendelkező altiszt, erdei, mezei, állattenyésztési, tűzfajta-ipari, külső-belső gazdaságban nagy gyakorlattal bíró, elhelyezkedni javadalmazásért. Bizalmas, tejes otthont hájrt. Leveleket Goshler Gyula címére, Lipovára küldjék. (4211)

KONNYŰ társzekér, jó állapotban lévő, eladó. Érdeklődni Goshler Gyulánál, Lipova-nó (4248)

ZONGORA, angol mechanikájú, fekete, rövid, eladó. Timișoara, Tudor Viadimirescutor 24, 2. ajtó. (5521)

FAGYLALTGÉP, szellőztető, jégsekreány, teniszütő, orvosi műszer-sekreány, finom alpakka evőeszköz eladó. Timișoara I., Marasesti-u. 7, I. em., 5. (5331)

CORSO-MOZI, Arad Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor TELEFON 23-64

Ma! razar kiállítású filmoperett, fülbemászó dallamokkal

Amikor az asszonyok hallgatnak

Johannes Heesters - Hansi Knotek - Hilde von Stolz vídám alakításával. 3 óra or matiné 45 lejes egyéres helyára skál.

ELADÓ új 38-as, békebeli anyagból készült szandál, finom gyapjú fürdőtrikó, tisztá selyemből készült nyakba való sál, továbbá orvosi albumok, „A nő, mint házi-orvos”, valamint Putnoky-féle román-magyar, magyar-román szótár. Cim: Timișoara II., Estonia-u. 18, a viztorony háta mögött. (5522)

KÜLÖNBEJÁRATU, kombinált butorral berendezett szoba, fürdőszoba-használattal, kiadó. Timișoara IV., Ion Ghica-u. 4. II. em., 5. (5565)

VILÁGOS kombinált szoba, 2x3, korszerű, gyapjuszőnyeg eladó. Timișoara IV., Ion Ghica-u. 4, II. em., 5. (5566)

URANIA filmszínház Arad Kellemes hűvös terem) Tel.: 12-3?

Ma és holnap utójjára!! A csodák-csodája: AINO TAUBE gyönyörű filmje

A FÉLVÉR (Bastard)

Vasárnap! Bemutató! Az ötlet és humor filmje: „AZ ELŐTT NAGYPAPA” Oscar Sima

356.570.000 LEI

A fenti összeg az

amelyet az Állami Osztálysorsjáték a most kezdődő 30. sorsoláson a sorsjáték résztvevői között szétoszt. Dan-e már sorsjegye?

Az Állami Osztálysorsjáték

Az I. osztály húzása 1943 július 29-én.

PÁLYAZATI HIRDETÉS

A peregul-mic-kisperegi református egyház presbitériuma pályázatot hirdet a megüresedő III. tanítói állásra. Az állásnál a havi fizetés 10.000 (tízezer) lej, továbbá természetbeni lakás és kert. Kötelessége az I-IV. vegyes osztályok tanítása, belmészioi munkában való segédkezés. Pályázhatnak állam-érvényes oklevéllel bíró férfiak vagy nők. Személyes megjelenés ajánlatos, de csak a megválasztottnak térítjük meg a költségét. Az állást 1943 szeptember első napján kell elfoglalni. A pályázat kérvények augusztus hó 15-ig a református lelkész hivatal címére Peregul-mic-Kispereg, jud. Arad küldendők.

Presbitérium.

ALKALMI VETEL. Majdnem új nagy kezevet, valamint hármas ablakra való szép függöny jutányosan eladó. Timișoara IV., Carol-körút 38, II. udvar, balra az első ajtó. (5577)

SELYEMPINCSEI alkalmi párosításához nőtényt keresünk. Díjazzuk. Timișoara IV., Carol-körút 9, d. u. 2-5 között. (5579)

MINDENEST felfogadnak azonnal vagy augusztus 1-re. Timișoara IV., Ion Ghica-u. 1, II. em. 6. (5580)

ELADÓ nőstény dakszli pechos, 9 hónapos. Timișoara II., Telegrafului-u. 80, Gyön-gyössy Erzsébet. (5561)

ELADÓ jó állapotban lévő, bőr utazó-bőrönd. Timișoara, II., Bontila-u. 2, 9. ajtó. (5560)

IDŐSEBB, főzni tudó bejárónót felfogadnak kis családhoz. Jó fizetést adnak. Timișoara III., Feldioara-u. 13, 1. ajtó. (5557)

FÉRFIKEREKPAR eladó Timișoara III., Odoebacu-u. 50.

KORSZERŰ, 2- vagy 1-szobás butorozott vagy butorozatlan lakrészt (garconiert) vagy teljes lakást keresek. Ajánlatokat „Magányos nő” jellegre a timișoara kiadóhivatalba kérek. (5549)

50-ÉVEN felüli minden es bejárónót, jó bizonnyitványokkal bíró, felfogadnak 2 személyhez. Esetleg olyant, aki háromszor jönne hetenként. Timișoara IV., Mureșeanu-u. 10, 8. ajtó. (5550)

ZONGORA, bécsi gyártmány, rövid, keresztthuros, eladó. Timișoara IV., Mureșeanu-u. 10, 8. ajtó. (5551)

KERTESZ-tanócot, gyakornokot és kifutóleányt felfogadnak. Cim: Reichelt virágüzlete, Timișoara IV., Dragalina-tér 9. (5552)